
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Державне підприємство Український науково-дослідний інститут
медицини транспорту

Центральна санітарно-епідеміологічна станція
на водному транспорті

ВІСНИК

МОРСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Науково-практичний журнал
Виходить 4 рази на рік

Заснований в 1997 році. Журнал є фаховим виданням для публікації основних
результатів дисертаційних робіт у галузі медичних наук
(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 (додаток 4) від 02.07.2020 р.)
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 18428-7228ПР

№ 4 (101)
(жовтень - грудень)

Одеса 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор **А. І. Гоженко**

О. М. Ігнат'єв (заступник головного редактора), Н. А. Мацегора (відповідальний секретар), Н. С. Бадюк, Є. П. Белобров, Р. С. Вастьянов, В. С. Гойдик, М. І. Голубятніков, А. А. Гудима, Ю. І. Гульченко, О. М. Левченко, Г. С. Манасова, В. В. Огоренко, Т. П. Опаріна, И. В. Савицький, С. М. Пасічник, Е. М. Псядло, Н. Д. Філінець, В. В. Шухтін

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Х. С. Бозов (Болгарія), Денисенко І. В. (МАММ), В. А. Жуков (Польща), С. Іднані (Індія), А. Г. Кириченко (Днепр), М. О. Корж (Харків), І. Ф. Костюк (Харків), М. М. Корда (Тернопіль), Н. Ніколіч (Хорватія), М. Г. Проданчук (Київ), М. С. Регеда (Львів), А. М. Сердюк (Київ)

Адреса редакції

65039, ДП УкрНДІ медицини транспорту
м. Одеса, вул. Канатна, 92
Телефон/факс: (0482) 753-18-01; 42-82-63
e-mail *nymba.od@gmail.com*
Наш сайт - www.medtrans.com.ua

Редактор Н. І. Єфременко

Здано до набору 22.12.2023 р.. Підписано до друку 27.12.2023 р Формат 70×108/164
Папір офсетний № 2. Друк офсетний. Умов.-друк.арк. .
Зам № 2/9/15 Тираж 100 прим.

ISSN 2707-1324

©Міністерство охорони здоров'я України, 1999
©Державне підприємство Український науково-дослідний інститут медицини транспорту, 2005
© Центральна санітарно-епідеміологічна станція на водному транспорті, 2010

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ВЕДЕННІ
ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПРОФЕСІЙНОЮ ТА ПРОФЕСІЙНО ОБУМОВЛЕНОЮ
ПАТОЛОГІЄЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»**

DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10606893>

ОРГАНІЗАТОРИ

**Одеський національний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація лікарів-профпатологів та
лікарів медицини праці»**

Дата проведення: 29.06.2023 – 30.06.2023 р.

Місце проведення: ОНМедУ, онлайн (дистанційно), платформа Zoom

Час проведення: 9.30 – 17.00

Для лікарів зазначених спеціальностей:

професійна патологія, загальна практика сімейна медицина, терапія, гігієна праці, інфекційні хвороби, фтизіатрія, клінічна лабораторна діагностика, загальна гігієна, медична психологія, психіатрія, суднова медицина, кардіологія, хірургія, отоларингологія, офтальмологія, неврологія, акушерство і гінекологія, дерматовенерологія, судово-медична експертиза, організація і управління охороною здоров'я, токсикологія

ПЛАН ЗАХОДУ:

29.06.2023 р.

9.30-10.00 Реєстрація учасників

10.00-10.15 Вітальне слово учасникам з нагоди відкриття – Академіка Національної Академії медичних наук України Запорожана В.М.

10.15-10.30 «Реалізація принципів наукової концепції «Медицини граничних станів» в умовах воєнного часу» Доповідач: Коробчанський В.О. д.мед.н., професор, академік НАН Вищої освіти України, завідувач кафедри гігієни та екології Харківського національного медичного університету.

10.30-10.45 «Сучасний діагноз в професійній патології (туберкульоз медичного працівника)» Доповідач: Гречківська Н.В., головний експерт з профпатології ДЗОЗ м.Києва, д.мед.н., професор ІПО НМУ імені О.О.Богомольця.

10.45-11.00 «Головна умова збереження здоров'я моряків – відтворення та реставрація роботи державної СЕС України на водному транспорті». Доповідач: Белобров Є.П., д.мед.н., професор, МНІ, Український НДІ медицини транспорту МОЗ України, м. Одеса, Талаласв К.О., д.мед.н., професор, МНІ, ОНМедУ, м. Одеса, Шухтін В.В., д.мед.н., професор, ОНМедУ, м. Одеса, Бадюк Н.С., к.мед.н., старший науковий співробітник, Український НДІ медицини транспорту МОЗ України, м. Одеса

11.00-11.15 «Оцінка ризику впливу шкідливих факторів виробництва на стан кістково-м'язової системи моряків та робітників морегосподарського комплексу». Доповідач: Ігнат'єв О.М., завідувач кафедри професійної патології та функціональної діагностики, Заслужений діяч науки та техніки України, д.мед.н., професор ОНМедУ, м. Одеса, Прут'ян Т.Л., доктор філософії з медицини, доцент кафедри професійної патології та функціональної діагностики ОНМедУ, м. Одеса, Опаріна Т.П., к.мед.н., доцент кафедри

професійної патології та функціональної діагностики ОНМедУ, м. Одеса

11.15-11.30 «Розповсюдження туберкульозу в Україні як чинник розвитку професійної патології та доцільні шляхи його подолання». Доповідач: Мацегора Н.А., завідувачка кафедри фізіопульмонології, д.мед.н., професор ОНМедУ, м. Одеса

11.30-11.45 «Репродуктивне здоров'я жінок, що працюють під впливом шкідливих факторів виробництва та в умовах воєнного стану». Доповідач: Єрмоленко Т.О., д.мед.н., професор кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ, м. Одеса

11.45-12.00 «Психометричні основи професійного відбору». Доповідач: Псядло Е.М., д.біол.н., професор кафедри практичної та клінічної психології ОНУ ім. І.І. Мечникова, м. Одеса

12.00-12.15 «Особливості надання медико-санітарної допомоги працівникам Одеського припортового заводу в умовах воєнного стану». Доповідач: Малащук Н.О., головний лікар МЦ АТ «Одеський припортовий завод», м. Одеса

12.15-12.30 «Особливості роботи комісій з медичного огляду робітників плавскладу в умовах військового часу». Доповідач: Панюта О.І., к.мед.н., доцент кафедри професійної патології та функціональної діагностики ОНМедУ, м. Одеси, Костромін П.С., директор медичного центру «Вітамед», м. Одеса, Пасічник В.Я. «Біла Акація», м. Одеса, Понайотов О.І., директор центру «Психо-наркологічної реабілітації», м. Одеса.

12.30-12.45 «Duszpasterstwo Ludzi Morza z rodzinami marynarzy w czasie wojny». Доповідач: EdwardPracz, DoktorNaukTeologicznych, Ksiądz Katolicki, Krajowy Dyrektor Duszpasterstwa Ludzi Morza, Duszpasterstwo Ludzi Morza Centrum Stella Maris Gdynia – Polska

12.45-13.00 «Телемедицина на морі Дворічний досвід роботи морської служби телемедичної допомоги (ТМАС)». Доповідач: Чконій Григорій, Голова Ради директорів, засновник акціонерного товариства «MaritimeHospital», м. Батумі, Грузія

13.00-13.30 Дискусія. Відповіді на запитання

30.06.2023 р.

10.00-10.15 «Особливості харчування медичних працівників в умовах гібридної війни»Доповідач: БабієнкоВ.В. завідувач кафедри кафедри гігієни та медичної екології, Заслужений діяч науки та техніки України, д.мед.н., професор ОНМедУ, м. Одеса, Рожнова Анастасія Михайлівна асистент кафедри гігієни та медичної екологіїОНМедУ, м. Одеса

10.15-10.30 «Особливості ведення пацієнтів на COVID-19 на різних етапах надання медичної допомоги». Доповідач: Чабан Т.В. завідувач кафедри інфекційних хвороб, д.мед.н., професор ОНМедУ, м. Одеса

10.30-10.45 «Проблемні аспекти щодо психофізіологічної експертизи працівників при проведенні профілактичних медичних оглядів» Доповідач: Захаров О.Г. к.мед.н., лікар-профпатолог ТОВ «ЕКОМЕТ» дезінфектології та професійних хвороб ХНМУ ,м.Харків, Стецько Н.О., заступник директора ТОВ «ЕКОМЕТ», м.Харків, Бандурян В.В., асистент кафедр гігієни, епідеміології, дезінфектології та професійних хвороб ХНМУ, м.Харків

10.45-11.00 «Медико-санітарна частина Ferrexpro, як структурний підрозділ підприємства в умовах воєнного часу» Доповідач: Рудометкін І.В., головний лікар МСЧ ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», м. Полтава

11.00-11.15 «Проблемні питання наркологічної допомоги на сучасному етапі»
Доповідач: Ярій В.В. виконувач обов'язків директора Київської наркологічної клінічної лікарні «Соціотерапія», м. Київ

11.15-11.30 «Обґрунтування моделі системи протидії медико-санітарним ризикам на морському транспорті».Доповідач: Талалаєв К.О., д.мед.н., ОНМедУ, м. Одеса, Голубятников М.І., завідувач кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки, д.мед.н., професор ОНМедУ, м. Одеси

11.30-11.45 «Професійна захворюваність на COVID-19 у медичних працівників (за даними звернень до міського центру профпатології)» Доповідач: Сова С.Г., лікар-профпатолог, д.мед.н., професор Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця, м. Київ

11.45-12.00 «Важливість імунно профілактики в діяльності медичних працівників»
Доповідач: Егорова Т.А., головний експерт з інфекційних хвороб ДЗОЗ м.Києва,к.мед.н. завідувач інфекційним відділенням КНП «КМКЛІ-5», м. Київ

12.00-12.15 «Роль виробничих факторів у виникненні патологічних процесів внутрішніх органів у машиністів електропоїздів метрополітену»Доповідач: Думка І.В., асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 НМУ імені О.О.Богомольця., м. Київ

12.15-12.30 «Особливості медико соціальної експертизи професійних захворювань»Доповідач: Гулько С.М. к.мед.н., доцент НМУ імені О.О.Богомольця., м. Київ

12.30-14.00 Майстер-клас «Експертиза професійних, професійно обумовлених і загальних захворювань в роботі медичної комісії» Доповідач: Панюта О.І., к.мед.н., доцент кафедри професійної патології та функціональної діагностики ОНМедУ, м. Одеси

14.00-14.30 Дискусія. Відповіді на запитання. Закриття конференції

**Короткий звіт
про наукову конференцію
«Міждисциплінарний підхід у веденні пацієнтів із професійною та професійно
обумовленою патологією в умовах воєнного часу»**

29-30 червня 2023 року у Одесі відбулася науково-практична конференція з міжнародною участю, присвячена обговоренню актуальних питань профпатологічної допомоги в Україні в умовах воєнного часу для подальшого впровадження сучасних технологій у практику. Провайдером заходу за ініціативою кафедри професійної патології та функціональної діагностики виступив Одеський національний медичний університет. Співорганізаторами заходу були також Департамент охорони здоров'я і соціального захисту населення Одеської обласної державної адміністрації, громадська організація «Всеукраїнська асоціація лікарів - профпатологів та лікарів медицини праці».

Захід зібрав широке коло профільних фахівців – лікарів, голів комісій та керівників лікувальних заходів, які мали змогу почути «з перших вуст» провідних одеських, вітчизняних і закордонних науковців і практиків охорони здоров'я та обговорити низку питань, пов'язаних з забезпеченням роботи профслужби за умов військового стану і ведення бойових дій на Сході України.

Конференцію урочисто відкрив ректор ОНМедУ, академік В.М. Запорожан, якій побажав всім учасникам успіху, цікавих виступів, плідних дискусій і наголосив на важливості міжнародної співпраці у вирішенні питань професійної патології у цей складний час.

Завідувач кафедри професійної патології та функціональної діагностики, професор

ГОЛОВНА УМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я МОРЯКІВ – ВІДТВОРЕННЯ ТА РЕСТАВРАЦІЯ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ СЕС УКРАЇНИ НА ВОДНОМУ ТРАНСПОРТІ

¹Український НДІ медицини транспорту МОЗ України, м. Одеса

²Одеський національний медичний університет

Вступ. Україна як кузня компетентних та кваліфікованих кадрів рядового та офіцерського складу для морського судноплавства перетворювалась в державу, яка забезпечує більш 100 тисяч трудівників морю, які працюють на судах іноземних фрахтувальників. І ця кількість моряків закордонного плавання, як найпрацездатна частина населення держави, потребує на законних підставах якісного медико-соціального обслуговування у портах та на борту судна.

Мета. організація та укріплення фумігації морських вантажів у трюмах суден якногого виробничого та науково-практичного напрямку роботи морської галузі.

Матеріали і методи: Проведено оцінку законодавчо-правового регулювання і статусу фумігації в Україні.

Обговорення результатів. Сучасний стан медичного обслуговування українських моряків у розвитку сектора системи працевлаштування за умов конкуренції на світовому ринку праці розглядається з наступних позицій: медичних оглядів моряків, розвитку медичних центрів, питань надання допомоги, ризиків епідемій та інфекційних захворювань, а також створення консультативного медичного центра для моряків. Однак, в умовах роботи українських моряків на різних судах танкерного, газовозного, а особливо на великотоннажних судах балкерного флоту потрібно звернути особливу увагу впливу на організм моряків токсичної дії провідних компонентів «брудних» небезпечних наваловальних (цементу, сірки, нафтакоксу, вугілля), насипних, фумігованих отрутохімікатами зернових та кормових вантажів. А також небезпечної дії на моряків токсичних рідин, та їх отруйних парів та газів продуктів «трюмної хімії» при зачищенні та обробки вантажних трюмів балкарів.

Введення в морську галузь України нових, що раніше не застосовуваних технологій морської фумігації на судах, використання суден портового флоту для виконання не властивої їм роботи щодо рейдового перевезення небезпечних вантажів отрутофумігантів на судна супербалкерного флоту потребує нових форм медичного обслуговування та надання домедичної допомоги при отруєнні фумігаторників та моряків портових суден. Однак, як показала практика медико-санітарного та епідеміологічного забезпечення безпеки працівників морського та річкового транспорту України у період пандемії COVID-19, без органів державної СЕС на водному транспорті, скасованих у 2014-2017 роках цієї проблеми вирішити неможливо.

Таким чином відновлення єдиної інфраструктури Державної санітарно-епідеміологічної службі на водному транспорті як компетентну медико-санітарну службу санітарних інспекторів (замість старих працівників СЕС) та визначення їх в усіх портах України потребує для рішення наростаючих проблем міжнародного морського значення для попередження не тільки інфекційних хвороби, а також забезпечення медико-санітарної та соціальної безпеки, гігієни охорони праці збереженню здоров'я та надання медичної допомоги фумігаторникам морських вантажів, членам екіпажів та працівників транспортної, морської галузей особливо на судах супербалкерного флоту при фумігації на судна і в портах та рейдовому перевезенні небезпечних та фумігованих вантажів у звичайних умовах та при аваріях.

Ключові слова: фумігація морських вантажів, небезпечна токсична рідина, законодавчо-правове регулювання і статус фумігації.